

## FOLKFÖRSÖRJNINGSMINISTERIET

Helsingfors,  
den 17 oktober 1939.  
Cirkulär N:o 14.

### Till folkförsörjningsnämnderna.

Enligt Statsrådets beslut av den 3 oktober 1939 och folkförsörjningsministeriets samma dag givna beslut äro restauranger, matserveringar, kaféer, hotell och resandehem, natthärbärgen, kaffeutskickningar, kiosker, föreningar, klubbar, båtar i trafik på utländska orter, internat, kommunalhem, arbets- och uppfostringsanstalter och andra med dessa jämförliga inrättningar, samt bagerier, berättigade att få sockerinköpstillstånd på den mängd socker, som motsvarar hälften av förbrukningen under tiden 1/8 1938—1/8 1939. Enligt folkförsörjningsministeriets beslut skall på samma sätt förfaras även beträffande de fabriker vilka använda socker.

Då det är uppenbart, att bland de ovan nämnda företagen och fabrikerna finnas flere sådana, vilkas sockerbehov nu under de ändrade förhållandena är antingen större eller mindre än vad förutsattes vid köptillståndets beviljande enligt ovannämnda princip, har folkförsörjningsministeriet, numera då sockerdistribueringen börjar fungera normalt, beslutat vidtaga åtgärder för att utreda de ovannämnda företagens verkliga sockerbehov. Detta fås reda på genom kontrollåtgärder. Här redogöres om de kontrollåtgärder, vilka i detta avseende kunna vidtagas. Sedan ovannämnda företags faktiska sockerbehov har blivit utrett böra de nya köptillstånden utfärdas på de mängder, vilka motsvara det verkliga behovet.

#### *Bagerier.*

Enligt folkförsörjningsministeriets beslut är det meningen, att bagerierna få använda hälften

av den sockermängd de tidigare använt för hela sin produktion. På denna grund böra de använda mindre socker i sina tillverkningar och förfärdiga mindre sötsaker. För att kontrollera huruvida bagerierna verkligen bemöda sig att följa innebörden av ministeriets beslut, bör folkförsörjningsnämnden, eller i så fall, att folkförsörjningsdistriktet har givit inköpstillståndet, denna, jämföra bageriets produktion nu och tidigare samt sockerkonsumtionen. Bagerierna skola därför anmodas, att meddela till folkförsörjningsnämnderna till vilken summa produktions penningvärde steg under tiden 1/8 1938—1/8 1939. Bagerierna ha redan tidigare anmält till folkförsörjningsnämnderna sin sockerförbrukning under denna tid. På grund av dessa uppgifter kan uträknas huru mycket bageriet använde socker t. ex. för varje 10,000 mark varumängd. Om bageriet under tiden 1/8 1938—1/8 1939 t. ex. har använt 60 kg. socker för varje 10,000 mark stort varulager bör bageriet nu få endast 30 kg. för samma mängd.

För att kunna kontrollera en dylik förminskning bör folkförsörjningsnämnden uppmana bageriet att månatligen angiva penningvärdet av sin produktion. En dylik anmälan bör vara folkförsörjningsnämnden tillhanda senast den 10 därpåföljande månad. Då en slik anmälan inkommer jämföres densamma med föregående månads anmälan och den sockermängd bageriet har under den föregående månad haft rätt att köpa. Låt oss antaga, att bageriets produktion under tiden 1/8 1938—1/8 1939 var 100,000 mark per månad och att bageriet använde socker under samma tid 600 kg. per månad. Om av anmälningen framgår, att bageriets produktion föregående månad fort-

farande var 100,000 mark och att bageriet för föregående månads produktion fick köptillstånd för 300 kg. socker, vilket motsvarar hälften av den tidigare sockerförbrukningen 600 kg. behöver inga åtgärder vidtagas. Om däremot produktionen har nedgått till 60,000 mark per månad har av det erhållna sockret 120 kg. blivit på lager och bör, då nytt tillstånd beviljas beaktas. Om produktionen däremot har stigit till t. ex. 120,000 kg. har sockerbehovet i bageriet blivit större, varför detta merbehov av 60 kg. bör tagas i beaktande vid det nya tillståndets beviljande.

*Resturanger, kaféer, kaffeutskickningar och andra därmed jämförbara företag.*

Vid kontrollering av ovannämnda företags sockerförbrukning skall samma princip, som beträffande bagerier, följas. Till grund för jämförelsen bör då tagas sockerförbrukningen under tiden 1/8 1938—1/8 1939 för t. ex. varje 10,000 marks försäljningspost. Till försäljningsmängd tages restaurangens omsättning dock på så sätt att omsättningen av alkohol ej tages i betraktande. Av den sockermängd företaget använde under 1/8 1938—1/8 1939 för varje 10,000 marks omsättning får företaget nu endast hälften. Om företagets försäljning blir mindre skall sockerinköpstillsånden motsvarande minskas. Om rörelsen åter blir större skall företaget däremot beviljas mera socker.

*Läskdrycks- och sötsockersfabrikerna.*

Läskdrycks- och sötsockersfabrikernas sockerkonsumtion skall begränsas i synnerhet därför, att dessa produkter äro lyxvaror, utan vilka man väl kan komma till rätta. Tillsvidare skall följas den tidigare bestämmelsen att dessa fabriker få hälften av det socker de tidigare fått för sitt behov. Vid beviljande av sockerinköpstillsånd för dessa fabriker bör beaktas fluktuationen av deras sockerbehov. Då behovet är litet skall följaktligen givas hälften av den sockermängd fabriken tidigare under den motsvarande tiden, då behovet var litet, fick, och då behovet är större hälften av den mängd fabriken tidigare fick under den motsvarande tiden då behovet var större.

För att kunna kontrollera huruvida läskdrycksfabrikerna verkligen ha använt sitt socker till sockerhaltiga dryckers beredning böra fabriken uppmannas, att anmäla omsättningen per månad under tiden 1/8 1938—1/8 1939 såväl under den tid omsättningen är mindre och större. Vidare bör fabriken varje månad meddela försäljningen av sockerhaltiga drycker under föregående månad. Ett dylikt meddelande bör givas åt folkförsörjningsnämnden senast före den 10 nästpåföljande månad. Med stöd av denna anmälan bör kontrolleras, huruvida sockerhaltiga dryckers försäljning eventuellt har minskats i den mån, att sockerinköpstillsåndet ävenledes bör minskas. Så fort minskningen per månad överstiger hälften jämförd med försäljningen under tiden 1/8 1938—1/8 1939 bör en dylik minskning ske. Sockerinköpstillsåndet minskas då med motsvarande procent jämfört med motsvarande månad under år 1/8 1938—1/8 1939.

*Fabriker vilka tillverka saft av finska frukter och bär, konserv-, läkemedels- och teknokemiska fabriker.*

I rubriken omnämnda fabriker kunna få sockerinköpstillsånd för de mängder de behöva för att upprätthålla sin drift. För att kunna kontrollera, huruvida dessa fabriker faktiskt till sin omsättning ha använt det socker de erhållit böra fabriken uppmannas att föra lagerbok, varav bör framgå huru mycket de dagligen använda socker. Folkförsörjningsnämnden bör månatligen jämföra de beviljade sockerinköpen med denna varubokföring och bevilja nya tillsånd så fort det framgår att fabriken är i behov av socker.

*Hotell-, resandehem- och andra därmed jämförbara företag.*

Sockerbehovet för hotell-, resandehem och andra därmed jämförbara företag har åtminstone i de flesta fall betydligt minskats från vad behovet var under tiden 1/8 1938—1/8 1939. Då det är obilligt, att dessa företags reglementenliga sockerbehov fortfarande är beroende av den tidigare konsumtionen bör folkförsörjningsnämnden på andra grunder avgöra det verkliga sockerbehovet. Som grund kan t. ex. användas resandantalet, vilket kan kontrolleras hos polis-



myndigheterna. Enligt tidigare direktiv böra dessa företag få så mycket socker, som motsvarar hälften av deras normalbehov. Förutsatt att resandeantalet är detsamma som under normaltiderna får företaget fortfarande hälften av sitt normalbehov av socker. Om åter resandeantalet har minskats t. ex. till hälften av det tidigare,

bör hotellet eller resandehemmet få endast hälften av just omnämnda hälft. Då dessa fall i allmänhet äro svåra att kontrollera bör folkförsörjningsnämnden använda sunt förnuft vid avgörande huru mycket socker hotell- och resandehem vid nuvarande förhållanden böra få.

Folkförsörjningsminister **R. v. Fieandt.**

Avdelningschef *Onni Toivonen.*

Helsingfors 1939. Statsrådets tryckeri.